
Vergaderjaar 2026–2027

XVI

Wijziging van de begrotingsstaat van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport voor het jaar 2026 (wijziging samenhangende met de Miljoenennota)

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

INHOUDSOPGAVE

A.	ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVoorstel	3
B.	BEGROTINGSTOELICHTING	4
1	Leeswijzer	4
2	Beleid	4
2.1	Overzicht belangrijkste uitgaven- en ontvangstenmutaties	4
3	Beleidsartikelen	6
3.1	Artikel 1 Volksgezondheid	6
3.2	Artikel 2 Curatieve zorg	9
3.3	Artikel 3 Langdurige zorg en ondersteuning	12
3.4	Artikel 4 Zorgbreed beleid	14
3.5	Artikel 5 Jeugd	19
3.6	Artikel 6 Sport en bewegen	20
3.7	Artikel 7 Oorlogsgetroffenen en Herinnering Wereldoorlog II	21
3.8	Artikel 8 Tegemoetkomingen en Rijksbijdragen	23
4	Niet-beleidsartikelen	25
4.1	Artikel 9 Algemeen	25
4.2	Artikel 10 Apparaat Kerndepartement	26
4.3	Artikel 11 Nog onverdeeld	28
5	Premiegefinancierde zorguitgaven (PZ)	28
5.1	Budgettaire gevolgen van beleid	28

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVORSTEL

Wetsartikelen 1 tot en met 3

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van [artikel 2.3](#), eerste lid, van de Comptabiliteitswet 2016 elk afzonderlijk bij wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2025 wijzigingen aan te brengen in de departementale begrotingsstaat van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport;

De in de begrotingsstaten opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,

Sophie Hermans

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1 Leeswijzer

Tabel 1 Ondergrenzen conform RBV

Omvang begrotingsartikel (stand ontwerpbegroting) in € miljoen	Beleidsmatige mutaties (ondergrens in € miljoen)	Technische mutaties (ondergrens in € miljoen)
< 50	1	2
=> 50 en < 200	2	4
=> 200 en < 1000	5	10
=> 1000	10	20

2 Beleid

2.1 Overzicht belangrijkste uitgaven- en ontvangstenmutaties

Onderstaand overzicht gaat alleen in op mutaties die budgettaire gevolgen hebben op de stand van 2026. Voor budgettaire wijzigingen die de stand van 2027 en verder beïnvloeden, wordt verwezen naar de Ontwerpbegroting 2027.

Tabel 2 Overzicht belangrijkste suppletoire uitgavenmutaties 2026 (Suppletoire begroting september) (bedragen x € 1.000)

	Artikelnummer	Uitgaven 2026
Vastgestelde begroting 2026		39.817.895
Stand 1e suppletoire begroting 2026		39.451.416
Belangrijkste suppletoire mutaties		
1) Kasschuif PALLAS	2	- 78.271
2) Meevaller SOV / OVV	2	- 13.000
3) Kasschuif Stagefonds	4	54.580
4) Bijstelling Rijksbijdragen	8	- 730.100
5) Bijstelling Zorgtoeslag	8	149.600
6) Overige mutaties		- 306.445
Stand suppletoire begroting september 2026		38.527.780

Toelichting

Kasschuif Pallas

Met deze kasschuif worden middelen voor 2026 doorgeschoven naar latere jaren. Hierdoor wordt de meerjarige begroting van VWS in lijn gebracht met de meerjarige financieringsbehoefte van NRG PALLAS B.V. Dit gaat om € 78,3 miljoen in 2026.

Meevaller SOV / OVV

Op basis van actuele informatie van het CAK wordt verwacht dat de SOV- en de OVV-uitgaven respectievelijk € 8 miljoen en € 5 miljoen lager uitvallen dan eerder geraamd. Het CAK geeft daarbij aan dat met name de ingediende declaraties voor geleverde zorg in de MSZ en de GGZ lager uitvallen dan geraamd, de in 2026 verwachte stijging van de zorgkosten valt lager uit.

Kasschuif Stagefonds

In de uitvoering van de subsidieregeling Stageplaatsen Zorg II (Stagefonds) voor het schooljaar 2025-2026 is het lastig gebleken dat het budget hiervoor verdeeld staat over twee ksjaren. Met een kasschuif worden de middelen daarom van 2027 naar 2026 geschoven zodat de uitbetaling in december 2026 in één keer gedaan kan worden. Daarmee wordt het budget in 2026 met € 54,6 miljoen verhoogd. Het totale beschikbare budget voor de regeling wijzigt hiermee niet.

Bijstelling Rijksbijdragen

De uitgavenraming van de Rijksbijdragen (Rijksbijdrage Wlz en de BIKK) wordt in 2026 naar aanleiding van de actuele raming van het CPB naar beneden bijgesteld met € 730,1 miljoen.

Bijstelling Zorgtoeslag

De uitgavenraming van de Zorgtoeslag wordt in 2026 naar aanleiding van de actuele raming van het CPB naar boven bijgesteld met € 149,6 miljoen.

Overige mutaties

De overige mutaties betreffen voornamelijk kasschuiven waarbij het budget van 2026 doorgeschoven wordt naar 2027.

Tabel 3 Overzicht belangrijkste suppletoire ontvangstenmutaties 2026 (Suppletoire begroting september)
(bedragen x € 1.000)

	Artikelnummer	Ontvangsten 2026
Vastgestelde begroting 2026		853.402
Stand 1e suppletoire begroting 2026		963.434
Belangrijkste suppletoire mutaties		
1) Ontvangsten RIVM	1	29.853
2) Ontvangsten Betalingsachterstand zorgpremies (BAZ)	2	8.000
3) Bijstelling Zorgtoeslag	8	- 51.100
4) Overige mutaties		18.314
Stand suppletoire begroting september 2026		968.501

Toelichting

Ontvangsten RIVM

Bij het RIVM is er sprake van een meevaller. Deze meevaller komt onder andere doordat de uitgaven aan COVID-19 in eerdere jaren lager zijn uitgevallen. Deze middelen zijn teruggevorderd en komen als ontvangsten terug op de VWS-begroting.

Ontvangsten Betalingsachterstand zorgpremies (BAZ)

Op basis van de in de maanden januari tot en met juli 2026 gerealiseerde ontvangsten wordt verwacht dat de ontvangsten in het kader van de BAZ-regeling in 2026 € 8 miljoen hoger zullen zijn dan in de begroting geraamd.

Bijstelling Zorgtoeslag

Voor 2026 worden er € 51,1 miljoen minder terugontvangsten verwacht voor de zorgtoeslag naar aanleiding van de actuele raming van het CPB.

3 Beleidsartikelen

3.1 Artikel 1 Volksgezondheid

Tabel 4 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 1 Volksgezondheid (bedragen x € 1.000)

Art.	Verplichtingen	Stand eerste suppletoire begroting (incl. amendementen en NvW) (1)	Mutaties suppletoire begroting september (2)	Stand suppletoire begroting september (3) = (1) + (2)
	Uitgaven	1.655.023	366.302	2.021.325
	Uitgaven	2.183.008	18.059	2.201.067
1.10	Gezondheidsbeleid	926.370	23.565	949.935
	<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>50.055</i>	<i>1.708</i>	<i>51.763</i>
	(Lokaal) gezondheidsbeleid	50.055	1.708	51.763
	<i>Opdrachten</i>	<i>1.250</i>	<i>1.208</i>	<i>2.458</i>
	(Lokaal) gezondheidsbeleid	1.250	1.208	2.458
	<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	<i>197.581</i>	<i>6.139</i>	<i>203.720</i>
	Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit	159.063	2.343	161.406
	RIVM: Wettelijke taken en beleidsondersteuning zorgbreed	37.934	4.367	42.301
	Overige	584	- 571	13
	<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	<i>412.541</i>	<i>6.303</i>	<i>418.844</i>
	ZonMw: Programmering	412.126	6.293	418.419
	Overige	415	10	425
	<i>Bijdrage aan medeoverheden</i>	<i>264.943</i>	<i>8.207</i>	<i>273.150</i>
	Lokale aanpak	264.789	8.205	272.994
	Overige	154	2	156
1.20	Ziektepreventie	1.095.561	- 13.097	1.082.464
	<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>396.804</i>	<i>19.962</i>	<i>416.766</i>
	Ziektepreventie	51.758	1.268	53.026
	Bevolkingsonderzoeken	263.429	15.956	279.385
	Vaccinaties	81.617	2.738	84.355
	<i>Opdrachten</i>	<i>32.403</i>	<i>152</i>	<i>32.555</i>
	Ziektepreventie	29.826	1.851	31.677
	Pandemische paraatheid	2.577	- 1.699	878
	<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	<i>570.264</i>	<i>- 34.401</i>	<i>535.863</i>
	RIVM: Opdrachtverlening aan kenniscentra	298.883	11.310	310.193
	RIVM: Bevolkingsonderzoeken	56.270	917	57.187
	RIVM: Vaccinaties	160.919	- 966	159.953
	Pandemische paraatheid	54.178	- 45.648	8.530
	Overige	14	- 14	0
	<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	<i>600</i>	<i>0</i>	<i>600</i>
	LCCB	600	- 600	0
	Ziektepreventie	0	600	600
	<i>Bijdrage aan medeoverheden</i>	<i>95.490</i>	<i>1.190</i>	<i>96.680</i>
	Pandemische paraatheid	42.460	103	42.563
	Overige	53.030	1.087	54.117
1.30	Gezondheidsbevordering	114.204	4.712	118.916
	<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>54.858</i>	<i>2.737</i>	<i>57.595</i>
	Preventie van schadelijk middelengebruik	15.954	1.110	17.064
	Gezonde leefstijl en gezond gewicht	18.716	1.179	19.895
	Letselpreventie	6.665	464	7.129

	Stand eerste suppletoire begroting (incl. amendementen en NvW) (1)	Mutaties suppletoire begroting september (2)	Stand suppletoire begroting september (3) = (1) + (2)
Bevordering van seksuele gezondheid	12.547	– 78	12.469
Overige	976	62	1.038
<i>Opdrachten</i>	6.232	83	6.315
Gezondheidsbevordering	6.232	83	6.315
<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	1.887	30	1.917
Overige	1.887	30	1.917
<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	909	– 827	82
Overige	909	– 827	82
<i>Bijdrage aan medeoverheden</i>	50.318	2.489	52.807
Heroïnebehandeling op medisch voorschrift	0	76	76
Seksuele gezondheid	50.318	2.413	52.731
<i>Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties</i>	0	200	200
VGP Internationaal	0	200	200
1.40 Ethiek	46.873	2.879	49.752
<i>Subsidies (regelingen)</i>	41.581	2.758	44.339
Abortusklinieken	28.195	1.955	30.150
Medische ethiek	13.386	803	14.189
<i>Opdrachten</i>	2.396	79	2.475
Medische ethiek	2.396	79	2.475
<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	2.896	42	2.938
CIBG: Uitvoeringstaken medische ethiek	2.896	42	2.938
Ontvangsten	115.759	29.853	145.612

Budgettaire gevolgen van beleid

Toelichting Verplichtingen

Het verplichtingenbudget op artikel 1 wordt met € 366,3 miljoen verhoogd. Dit wordt voor het grootste gedeelte veroorzaakt door het naar voren halen van verplichtingenruimte voor de opdrachtbrief 2027 aan het RIVM (€ 399 miljoen). Verder wordt er € 25,5 miljoen aan verplichtingenruimte naar voren gehaald om verplichtingen uit het AZWA aan te kunnen gaan. Daarnaast is de ontwikkeling van het toekomstige IV-landschap vertraagd. Om de ontwikkeling in 2027 te bekostigen, wordt het verplichtingenbudget van € 42,5 miljoen naar 2027 geschoven.

Uitgaven 20. Ziektepreventie

Subsidies

In totaal wordt het subsidiebudget met € 20 miljoen verhoogd in 2026.

Bevolkingsonderzoeken

Op de subsidie bevolkingsonderzoeken, heeft een verhoging van circa € 16 miljoen plaatsgevonden, dit bestaat voor het grootste gedeelte uit de uitkering van LPO.

Bijdrage aan agentschappen

In totaal wordt het instrument bijdrage aan agentschappen in 2026 verlaagd met € 34,4 miljoen.

RIVM: Opdrachtverlening aan kenniscentra

Voor de implementatie RSV-immunisatie is € 6,9 miljoen beschikbaar voor het RIVM. Tezamen met een aantal andere kleine mutaties valt dit budget in totaal € 11,3 miljoen hoger uit.

Pandemische paraatheid

De ontwikkeling van het toekomstige IV-landschap is vertraagd. Om de ontwikkeling in 2027 te bekostigen, worden de middelen van 2026 naar 2027 verschoven. Dit gaat om € 42,5 miljoen. Tezamen met wat kleinere mutaties valt dit budget in totaal € 45,6 miljoen lager uit.

Ontvangsten

Het RIVM heeft de jaarrapportages over 2024 en 2025 ingediend. De uitgaven aan COVID-19 zijn lager uitgevallen dan oorspronkelijk geraamd, waardoor deze terugvloeien naar de VWS-begroting. Hierdoor valt het ontvangstenbudget met € 29,9 miljoen hoger uit.

3.2 Artikel 2 Curatieve zorg

Tabel 5 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 2 Curatieve zorg (bedragen x € 1.000)

Art.		Stand eerste suppletoire begroting (incl. amendementen en NvW) (1)	Mutaties suppletoire begroting september (2)	Stand suppletoire begroting september (3) = (1) + (2)
Art.	Verplichtingen	474.651	96.112	570.763
	Uitgaven	935.955	– 108.952	827.003
2.10	Kwaliteit, toegankelijkheid en betaalbaarheid van de zorg	355.031	– 29.460	325.571
	<i>Subsidies (regelingen)</i>	249.349	– 31.224	218.125
	Medisch specialistische zorg	80.043	6.052	86.095
	Curatieve ggz	15.007	– 3.165	11.842
	Eerstelijnszorg	15.505	– 9.235	6.270
	Lichaamsmateriaal	23.418	1.100	24.518
	Medische producten	115.376	– 25.976	89.400
	<i>Inkomensoverdrachten</i>	26.691	1.944	28.635
	Overgangsregeling FLO/VUT ouderenregeling ambulancepersoneel	26.591	1.943	28.534
	Overige	100	1	101
	<i>Opdrachten</i>	25.572	27	25.599
	Medisch specialistische zorg	16.500	– 4.644	11.856
	Curatieve ggz	1.078	2	1.080
	Eerstelijnszorg	1.636	– 1.322	314
	Lichaamsmateriaal	803	– 223	580
	Medische producten	5.555	6.214	11.769
	<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	25.859	767	26.626
	aCBG	6.602	466	7.068
	CIBG	18.996	297	19.293
	Overige	261	4	265
	<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	26.560	– 974	25.586
	Overige	26.560	– 974	25.586
	<i>Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties</i>	1.000	0	1.000
	Overig	1.000	0	1.000
2.50	NRG Pallas	216.469	– 71.469	145.000
	<i>Leningen</i>	24.493	– 9.993	14.500
	Pallas nieuwbouw programma	24.493	– 9.993	14.500
	<i>Vermogensverschaffing/-onttrekking</i>	191.976	– 61.476	130.500
	Pallas nieuwbouw programma	191.976	– 61.476	130.500
2.60	Zorgverzekeringsstelsel	364.455	– 8.023	356.432
	<i>Subsidies (regelingen)</i>	157.771	– 6.251	151.520
	Uitvoering Zorgverzekeringsstelsel	2.035	755	2.790
	Uitvoering Regionale Samenwerking en Zorgvernieuwing	660	952	1.612
	Regeling medisch noodzakelijke zorg onverzekerden	126.500	– 7.967	118.533
	Regeling Veelbelovende Zorg	28.576	9	28.585
	<i>Bekostiging</i>	77.000	– 3.294	73.706
	Regeling zorgkosten onverzekerbare vreemdelingen	77.000	– 3.294	73.706
	<i>Inkomensoverdrachten</i>	0	1.000	1.000
	Ondersteuning Zvw	0	1.000	1.000
	<i>Opdrachten</i>	17.600	– 7.561	10.039
	Uitvoering Zorgverzekeringsstelsel	8.214	– 4.575	3.639

	Stand eerste suppletoire begroting (incl. amendementen en NvW) (1)	Mutaties suppletoire begroting september (2)	Stand suppletoire begroting september (3) = (1) + (2)
Uitvoering Regionale Samenwerking en Zorgvernieuwing	2.273	– 725	1.548
Passende Zorg	7.113	– 2.261	4.852
<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	<i>9.312</i>	<i>142</i>	<i>9.454</i>
Onverzekerden en wanbetalers (CJIB)	9.312	142	9.454
<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	<i>102.772</i>	<i>7.941</i>	<i>110.713</i>
Uitvoering zorgverzekeringsstelsel	1.053	26	1.079
Onverzekerden (Sociale Verzekeringsbank)	8.277	5.015	13.292
Zorginstituut Nederland	93.442	2.900	96.342
Ontvangsten	80.751	20.198	100.949

Budgettaire gevolgen van beleid

Toelichting Verplichtingen

Om de dienstverleningsafspraken 2027 voor het CIBG in afwijking van voorgaande jaren voorafgaand aan de start van het jaar aan te kunnen gaan, wordt het verplichtingenbudget in 2026 opgehoogd met € 20 miljoen.

Daarnaast wordt € 75,6 miljoen naar voren gehaald om de verplichting voor instellingssubsidies voor 2027 vast te kunnen leggen.

Tezamen met een aantal andere mutaties wordt het verplichtingenbudget in totaal met € 96,1 miljoen verhoogd.

Uitgaven

10. Kwaliteit, toegankelijkheid en betaalbaarheid van de zorg

Subsidies

In 2026 wordt het subsidiebudget met € 31,2 miljoen verlaagd.

Eerstelijnszorg

Ten behoeve van het ZonMw programma Academische Werkplaatsen Wijkverpleging en het onderzoeksprogramma dementie (Memorabel) is in totaal € 4,9 miljoen in 2026 overgeboekt naar artikel 1 Volksgezondheid. Tezamen met een aantal andere kleine mutaties is dit budget op totaal-niveau met € 9,2 miljoen verlaagd.

Medische Producten

In totaal is er circa € 30 miljoen aan budget doorgeschoven van 2026 naar 2027. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door vier kasschuiven. In de eerste suppletoire begroting is € 25,5 miljoen voor (pandemische) paraatheid in 2026 beschikbaar gesteld. Om beter aan te sluiten op de verwachte uitgaven wordt er € 20 miljoen doorgeschoven naar 2027. Daarnaast wordt € 2,8 miljoen voor het programma Medicatieoverdracht doorgeschoven als gevolg van een latere start van de aanvullende beproevingen. Ook wordt € 0,6 miljoen voor het Zorginstituut Nederland (ZINL) naar 2027 verplaatst om het budget in lijn te brengen met de uitvoeringsplanning. Tot slot

wordt € 1,6 miljoen van de VIPP Farmacie-middelen voor de opschaling bij apotheken doorgeschoven naar 2027, zodat deze middelen beschikbaar zijn op het moment dat de uitgaven zich voordoen.

Tezamen met een aantal andere kleine mutaties is dit budget met € 26 miljoen verlaagd.

Opdrachten

Medische Producten

In totaal wordt het budget in 2026 met € 6,2 miljoen verhoogd. Deze ophoging wordt voornamelijk veroorzaakt door de verlenging van het RescEU-programma t/m 2029, waarvoor de Europese Unie in totaal € 11,7 miljoen beschikbaar heeft gesteld. In 2026 wordt € 5,3 miljoen ingezet voor het aanleggen van extra voorraden van medische hulpmiddelen, waaronder zuurstofconcentratoren, echoapparatuur en patiëntenmonitors.

50. NRG Pallas

Leningen

PALLAS-nieuwbouwprogramma

Met deze kasschuif wordt circa € 10 miljoen uit 2026 doorgeschoven naar latere jaren. Hierdoor wordt de meerjarige begroting van VWS in lijn gebracht met de meerjarige financieringsbehoefte van NRG PALLAS B.V.

Vermogensverschaffing/-onttrekking

PALLAS-nieuwbouwprogramma

Met een kasschuif worden middelen doorgeschoven naar latere jaren. Hierdoor wordt de meerjarige begroting van VWS in lijn gebracht met de meerjarige financieringsbehoefte van NRG PALLAS B.V. Dit gaat om € 68,5 miljoen in 2026. Tezamen met een aantal andere kleine mutaties is dit budget op totaalniveau met € 61,5 miljoen verlaagd.

Ontvangsten

Op basis van de in de maanden januari tot en met juli 2026 gerealiseerde ontvangsten wordt verwacht dat de ontvangsten in het kader van de BAZ-regeling in 2026 € 8 miljoen hoger zullen zijn dan in de begroting geraamd.

Daarnaast volgt uit de afrekening van de uitvoeringskosten 2025 van het Zorginstituut een terugontvangst van € 5,1 miljoen.

Verder wordt het RescEU-programma verlengd van 2026 naar 2029. Dat leidt tot extra uitgaven, maar ook extra ontvangsten vanuit de EU van circa € 7,1 miljoen in 2026.

Tezamen met een aantal kleinere mutaties wordt het ontvangstenbudget op artikel 2 met € 20,2 miljoen verhoogd.

3.3 Artikel 3 Langdurige zorg en ondersteuning

Tabel 6 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 3 Langdurige zorg en ondersteuning (bedragen x € 1.000)

Art.		Stand eerste suppletoire begroting (incl. amendementen en NvW) (1)	Mutaties suppletoire begroting september (2)	Stand suppletoire begroting september (3) = (1) + (2)
Art.	Verplichtingen	1.097.075	– 58.474	1.038.601
	Uitgaven	1.129.756	– 80.184	1.049.572
3.10	Participatie en zelfredzaamheid van kwetsbare groepen	599.705	– 30.088	569.617
	<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>104.548</i>	<i>– 14.340</i>	<i>90.208</i>
	Toegang tot zorg en ondersteuning	30.967	– 12.130	18.837
	Inclusieve samenleving	44.890	– 7.265	37.625
	Kennis en informatiebeleid	28.691	5.055	33.746
	<i>Opdrachten</i>	<i>81.139</i>	<i>4.201</i>	<i>85.340</i>
	Bovenregionaal gehandicaptenvervoer	71.879	1.368	73.247
	Overige	9.260	2.833	12.093
	<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	<i>11.730</i>	<i>1.306</i>	<i>13.036</i>
	Overige	11.730	1.306	13.036
	<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	<i>28.005</i>	<i>– 4.686</i>	<i>23.319</i>
	Doentolkvoorzieningen	20.279	2.521	22.800
	Participatie en zelfredzaamheid kwetsbare groepen	7.726	– 7.207	519
	<i>Bijdrage aan medeoverheden</i>	<i>374.283</i>	<i>– 16.569</i>	<i>357.714</i>
	Oekraïne	37.641	0	37.641
	Overige	336.642	– 16.569	320.073
3.21	Langdurige zorg tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten	530.051	– 50.096	479.955
	<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>282.021</i>	<i>– 38.827</i>	<i>243.194</i>
	Zorg merkbaar beter maken	172.381	– 39.617	132.764
	Kennis, informatie en innovatiebeleid	29.004	1.083	30.087
	Palliatieve zorg en ondersteuning	80.636	– 293	80.343
	<i>Opdrachten</i>	<i>27.374</i>	<i>– 6.443</i>	<i>20.931</i>
	Zorgdragen voor langdurige zorg	27.374	– 6.443	20.931
	<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	<i>511</i>	<i>7</i>	<i>518</i>
	Algemeen	511	7	518
	<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	<i>215.345</i>	<i>– 125</i>	<i>215.220</i>
	Uitvoeringskosten Sociale Verzekeringsbank	60.234	– 4.731	55.503
	Uitvoeringskosten Centrum Indicatiestelling Zorg	155.111	4.606	159.717
	<i>Bijdrage aan medeoverheden</i>	<i>4.800</i>	<i>– 4.708</i>	<i>92</i>
	Overige	4.800	– 4.708	92
	Ontvangsten	10.129	2.453	12.582

Budgettaire gevolgen van beleid

Toelichting Verplichtingen

Bij de Stimuleringsregeling zorggeschikte woningen vinden de betalingen van aangegane verplichtingen plaats in latere jaren. Daarom is een deel van het kasbudget uit 2026 (€ 27,4 miljoen) verschoven naar 2029.

Voor de overgang van personeel, cliënten en activiteiten van de gehandicaptenzorginstelling De Trans naar zorgaanbieders Cosis en Vanboeijen heeft VWS eind 2025 een financiële bijdrage aan de bouwimpuls van ten hoogste € 25,8 miljoen in het vooruitzicht gesteld. Aangezien in 2026 nog geen uitgaven plaatsvinden, worden de voor dat jaar gereserveerde middelen (€ 15,2 miljoen) doorgeschoven en worden de middelen in de periode 2027-2031 meerjarig verdeeld op basis van actuele inzichten in de realisatie van de bouwplannen.

In het beheer en de ontwikkeling van het PGB 2.0 systeem treedt vertraging op die er toe leidt dat de reeds beschikbare middelen in latere jaren nodig zijn. Door het geringe aantal gemeenten wat in de eerste fase kan worden aangesloten loopt het project door in 2028 en 2029. Dit zorgt ervoor dat de budgetten uit 2026 (€ 7 miljoen) in latere jaren nodig zijn voor de doorloop van de uitvoering van deze projecten.

De uitgaven voor de European Disability Card vinden plaats in latere jaren in plaats van 2026. Daarom wordt € 3,3 miljoen verschoven van 2026 naar latere jaren.

Tezamen met een aantal kleinere mutaties wordt het verplichtingenbudget in totaal met € 58,5 miljoen verlaagd.

Uitgaven

10. Participatie en zelfredzaamheid van kwetsbare groepen

Subsidies

Het subsidiebudget wordt met € 14,3 miljoen verlaagd in 2026.

Toegang tot zorg en ondersteuning

Bij de behandeling van de VWS-begroting 2026 zijn via een amendement van de leden Diederik van Dijk en Bikker¹ middelen vrijgemaakt voor actie-onderzoek naar verbetering van de toegang tot zorg voor mensen met een levenslange en levensbrede hulp- en ondersteuningsvraag. De uitvoering van dit amendement heeft vertraging opgelopen en kan niet eerder start gestart worden dan 2027. Om wel opvolging te kunnen geven aan het amendement wordt € 1 miljoen verschoven van 2026 naar 2027.

Tezamen met een aantal andere mutaties worden de uitgaven voor toegang tot zorg en ondersteuning verlaagd met € 12,1 miljoen.

Bijdrage aan ZBO's/RWT's

Participatie en zelfredzaamheid kwetsbare groepen

Voor het wetsvoorstel Wet vervanging abonnementstarief Wmo 2015 is ten behoeve van de implementatiekosten en beheerskosten € 6,7 miljoen overgeboekt naar het CAK.

Tezamen met een aantal kleinere mutaties wordt het budget met € 7,2 miljoen verlaagd.

¹ [Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport \(XVI\) voor het jaar 2026 | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)

Overige

Tezamen met enkele andere correcties wordt dit budget in 2026 met € 16,6 miljoen verlaagd.

In 2026 wordt het subsidiebudget met € 38,8 miljoen verlaagd.

Zorg merkbaar beter maken

Voor de overgang van personeel, cliënten en activiteiten van de gehandicap-
tenzorginstelling De Trans naar zorgaanbieders Cosis en Vanboeijen heeft
VWS eind 2025 een financiële bijdrage aan de bouwimpuls van ten hoogste
€ 25,8 miljoen in het vooruitzicht gesteld. Aangezien in 2026 nog geen
uitgaven plaatsvinden, worden de voor dat jaar gereserveerde middelen
(€ 15,2 miljoen) doorgeschoven en worden de middelen in de periode
2027-2031 meerjarig verdeeld op basis van actuele inzichten in de realisatie
van de bouwplannen.

Tezamen met een aantal andere wijzigingen wordt het budget op dit onderdeel in 2026 verlaagd met € 39,6 miljoen.

3.4 Artikel 4 Zorgbreed beleid

Tabel 7 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 4 Zorgbreed beleid (bedragen x € 1.000)			
	Stand eerste suppletoire begroting (incl. amendementen en NvW) (1)	Mutaties suppletoire begroting september (2)	Stand suppletoire begroting september (3) = (1) + (2)
Art.	Verplichtingen	939.669	– 1.492
	Uitgaven	1.338.371	– 1.492
4.10	Positie cliënt en transparantie van zorg	68.793	– 4.395
	<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>52.705</i>	<i>– 4.110</i>
	Patiënten- en gehandicaptenorganisaties	36.989	712
	Transparantie van zorg	15.716	– 4.822
	<i>Opdrachten</i>	<i>5.533</i>	<i>– 445</i>
	Transparantie van zorg	3.246	115
	Overige	2.287	– 560
	<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	<i>10.555</i>	<i>160</i>
	CIBG	10.555	160

	Stand eerste suppletoire begroting (incl. amendementen en NvW) (1)	Mutaties suppletoire begroting september (2)	Stand suppletoire begroting september (3) = (1) + (2)
4.20 Opleidingen, beroepenstructuur en arbeidsmarkt	554.684	50.370	605.054
<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>523.530</i>	<i>53.805</i>	<i>577.335</i>
Opleidingen, beroepenstructuur en arbeidsmarkt	334.889	44.900	379.789
Opleidingen, beroepenstructuur en arbeidsmarkt	180.268	8.804	189.072
Overige	8.373	101	8.474
<i>Opdrachten</i>	<i>12.019</i>	<i>– 3.653</i>	<i>8.366</i>
Opleidingen, beroepenstructuur en arbeidsmarkt	11.649	– 3.283	8.366
Opleidingen, beroepenstructuur en arbeidsmarkt	20	– 20	0
Overige	350	– 350	0
<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	<i>18.667</i>	<i>– 1.706</i>	<i>16.961</i>
Overig	18.667	– 1.706	16.961
<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	<i>408</i>	<i>1.299</i>	<i>1.707</i>
Overig	408	1.299	1.707
<i>Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties</i>	<i>60</i>	<i>625</i>	<i>685</i>
OECD	60	625	685
4.30 Informatiebeleid	249.064	– 70.737	178.327
<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>115.710</i>	<i>– 19.284</i>	<i>96.426</i>
Informatiebeleid	109.559	– 18.050	91.509
Overige	6.151	– 1.234	4.917
<i>Opdrachten</i>	<i>104.560</i>	<i>– 74.492</i>	<i>30.068</i>
Informatiebeleid	104.560	– 74.492	30.068
<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	<i>28.028</i>	<i>23.037</i>	<i>51.065</i>
Informatiebeleid	28.028	23.037	51.065
<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	<i>766</i>	<i>2</i>	<i>768</i>
Overige	766	2	768
4.40 Inrichting zorgstelsel	239.677	12.087	251.764
<i>Opdrachten</i>	<i>617</i>	<i>20</i>	<i>637</i>
Overige	617	20	637
<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	<i>238.060</i>	<i>13.067</i>	<i>251.127</i>
CAK	147.959	11.871	159.830
NZa	85.359	1.079	86.438
CSZ	1.442	36	1.478
Overige	3.300	81	3.381
<i>Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken</i>	<i>1.000</i>	<i>– 1.000</i>	<i>0</i>
EZ: ACM	1.000	– 1.000	0
4.50 Zorg, welzijn en jeugdzorg op Caribisch Nederland	226.153	11.183	237.336
<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>6.460</i>	<i>430</i>	<i>6.890</i>
Algemeen	6.460	430	6.890
<i>Bekostiging</i>	<i>201.241</i>	<i>12.848</i>	<i>214.089</i>
Jeugd, Welzijn en Sport	4.264	268	4.532
Zorg	196.977	12.580	209.557
<i>Opdrachten</i>	<i>8.263</i>	<i>– 2.027</i>	<i>6.236</i>
Zorg	6.803	– 1.977	4.826
Welzijn	1.460	– 50	1.410
<i>Bijdrage aan medeoverheden</i>	<i>9.664</i>	<i>431</i>	<i>10.095</i>
Overige	9.664	431	10.095
<i>(Schade)vergoeding</i>	<i>525</i>	<i>– 499</i>	<i>26</i>
Overige	525	– 499	26

	Stand eerste suppletoire begroting (incl. amendementen en NvW) (1)	Mutaties suppletoire begroting september (2)	Stand suppletoire begroting september (3) = (1) + (2)
Ontvangsten	33.074	393	33.467

Budgettaire gevolgen van beleid

Toelichting

Uitgaven

20. Opleidingen, beroepenstructuur en arbeidsmarkt

Subsidies

Het budget in 2026 voor subsidies wordt verhoogd met € 53,8 miljoen.

Opleidingen, beroepenstructuur en arbeidsmarkt

In de uitvoering van de subsidieregeling Stageplaatsen Zorg II (Stagefonds) voor het schooljaar 2025-2026 is het lastig gebleken dat het budget hiervoor verdeeld staat over twee ksjaren. Met een kasschuif worden de middelen daarom van 2027 naar 2026 geschoven zodat de uitbetaling in december 2026 in één keer gedaan kan worden. Daarmee wordt het budget in 2026 met € 54,6 miljoen verhoogd. Het totale beschikbare budget voor de regeling wijzigt hiermee niet.

Uit juridisch advies volgt de wens om voor de subsidieregeling Inrichten opleidingsstructuur helpenden, verzorgenden en verpleegkundigen (IOHVV) een deel van de gesubsidieerde activiteiten een ander bevoorschottingsschema te hanteren. Hierdoor is het huidige kasritme in de begroting niet meer toereikend en wordt er in totaal € 4 miljoen van 2026 naar 2027 en 2028 geschoven.

Tezamen met een aantal kleinere mutaties wordt het budget voor subsidies voor opleidingen, beroepenstructuur en arbeidsmarkt hierdoor met € 44,9 miljoen verhoogd.

30. Informatiebeleid

Op de instrumenten subsidies, opdrachten, bijdrage agentschappen en ZBO zijn de LPO-uitkering en reparatie, de budgetkorting en invulling van de subsidietaakstelling verwerkt van in totaal € 5,2 miljoen.

Subsidies

In totaal wordt het budget voor subsidies in 2026 verlaagd met € 19,3 miljoen.

Informatiebeleid

Voor de trajecten PGO, Beeldbeschikbaarheid, Generieke Functies, Portfoliomanagement, Landelijk dekkend netwerk, EHDS, Monitoring en ondersteuning, Nationale visie en strategie, Data op Orde en Landelijke implementatiestrategie zijn middelen beschikbaar gesteld. Het kasritme hiervan is gewijzigd, om zo de middelen in het juiste jaar uit te kunnen geven. Daarom wordt € 28,8 miljoen doorgeschoven naar 2029.

Als gevolg van een herziene aanvraag van de projectsubsidie «Het vliegwiel voor digitale transformatie 2023 – 2026» is de periode van de subsidie verlengd naar eind 2028. Daarvoor wordt € 1,2 miljoen uit 2026 geschoven naar 2027 en 2028. De doelstellingen uit het integraal Zorgakkoord (IZA) zijn op dit moment nog niet volledig gerealiseerd. Met name opschaling en structurele inbedding van hybride zorg vraagt meer tijd en continuïteit dan oorspronkelijk voorzien. Daarnaast zijn sinds de start van het huidige programma aanvullende afspraken gemaakt binnen het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA), waaronder op het gebied van AI en Medtech. Deze ontwikkelingen vragen om voortzetting en doorontwikkeling van de ingezette activiteiten binnen Vliegwiel voor de looptijd van het AZWA tot en met 2028.

Tezamen met een aantal kleinere mutaties wordt het budget voor subsidies Informatiebeleid met € 18,1 miljoen verlaagd.

Opdrachten

Informatiebeleid

Voor de trajecten PGO, Beeldbeschikbaarheid, Generieke Functies, Portfoliomanagement, Landelijk dekkend netwerk, EHDS, Monitoring en ondersteuning, Nationale visie en strategie, Data op Orde en Landelijke implementatiestrategie zijn middelen beschikbaar gesteld. Dit kan echter niet meer in 2026 uitgegeven worden. Daarom wordt € 41,2 miljoen doorgeschoven naar latere jaren.

Daarnaast geeft de ontwikkeling bij NEN ten aanzien van EGIZ normen een lagere prognose dan in eerste instantie is uitgegeven in de opdracht. Verder worden een aantal opdrachten ten aanzien van het dossier toegang, cyber en Wegiz (impactanalyse) dit jaar niet meer uitgezet. De totale meevaller is per saldo op het instrument opdrachten € 4,7 miljoen in 2026.

Tot slot wordt door middel van een technische mutatie budget voor gegevensuitwisseling van opdrachten overgeheveld naar subsidies en bijdrage aan agentschappen. Dit resulteert in een verlaging van € 15,2 miljoen in 2026.

Tezamen met een aantal kleinere mutaties, wordt het budget voor opdrachten Informatiebeleid met € 74,5 miljoen verlaagd.

Bijdrage aan agentschappen

Informatiebeleid

De prognose van het aantal UZI passen dat verkocht zal worden is lager dan waarmee rekening is gehouden in de DVA 2026. Daardoor wordt de VWS-bijdrage verhoogd met € 2,8 miljoen.

Daarnaast wordt het opdrachtenbudget voor gegevensuitwisseling deels overgeheveld naar het instrument bijdrage aan agentschappen, waardoor het budget wordt verhoogd met € 10,1 miljoen.

Tezamen met een aantal technische mutaties wordt het budget voor bijdrage aan agentschappen Informatiebeleid met € 23 miljoen verhoogd.

40. Inrichting zorgstelsel

Bijdrage aan ZBO's/RWT's

Het budget voor bijdrage aan ZBO's/RWT's wordt in 2026 verhoogd met € 13,1 miljoen.

CAK

Ten behoeve van de implementatiekosten bij het CAK voor het wetsvoorstel Wet vervanging abonnementstarief Wmo 2015 wordt het budget met € 6,3 miljoen verhoogd. Het abonnementstarief wordt vervangen door een inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage (ivb).

In het kader van de WAU (Werk aan Uitvoering) zijn er afspraken gemaakt over Proactieve dienstverlening door Signaalmanagement. Voor de uitwerking van deze afspraken is € 1,4 miljoen vrijgemaakt voor 2027. De verwachting is dat een deel van de beschikbare middelen uit 2027 in 2026 besteed gaan worden, daarom worden die middelen deels (€ 0,7 miljoen) verschoven naar 2026.

Tezamen met een aantal technische mutaties wordt het budget voor Bijdrage aan ZBO's/RWT's CAK met € 11,9 miljoen verhoogd.

50. Zorg, welzijn en jeugdzorg op Caribisch Nederland

Bekostiging

In 2026 wordt het beschikbare budget voor het instrument bekostiging verhoogd met € 12,9 miljoen.

Jeugd, Welzijn en Sport

Voor de uitvoering van tweedelijns jeugdzorg (inclusief pleegzorg), maatschappelijke ondersteuning, preventie en sport is het bekostigingsbudget met € 0,3 miljoen opgehoogd.

Zorg

Voor de zorg die voortvloeit uit het Besluit Zorgverzekering BES is het bekostigingsbudget met € 8,1 miljoen opgehoogd. Daarnaast is € 1,9 miljoen beschikbaar gesteld voor het verduurzamen van zorginstellingen.

Voor de langdurige zorg is er € 1 miljoen vanuit 2026 doorgeschoven naar 2027. Deze kasschuif is bedoeld voor de verlengde exploitatiekosten van de tijdelijke voorziening ouderenzorg.

Tot slot is per saldo € 1,6 miljoen aan diverse mutaties verwerkt.

Tezamen met een aantal technische mutaties wordt het budget voor bekostiging Zorg met € 12,6 miljoen verhoogd.

3.5 Artikel 5 Jeugd

Tabel 8 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 5 Jeugd (bedragen x € 1.000)

Art.		Stand eerste suppletoire begroting (incl. amendementen en NvW) (1)	Mutaties suppletoire begroting september (2)	Stand suppletoire begroting september (3) = (1) + (2)
Verplichtingen		204.057	13.089	217.146
Uitgaven		256.142	- 14.881	241.261
5.30 Effectief en efficiënt werkend jeugdstelsel		256.142	- 14.881	241.261
	<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>103.131</i>	<i>- 16.491</i>	<i>86.640</i>
	Kennis en informatiebeleid	13.672	10.167	23.839
	Jeugdbeleid	57.843	- 28.076	29.767
	Jeugdstelsel	31.616	1.418	33.034
	<i>Opdrachten</i>	<i>10.484</i>	<i>95</i>	<i>10.579</i>
	Kennis en informatiebeleid	2.926	85	3.011
	Jeugdbeleid	7.496	- 11	7.485
	Jeugdstelsel	62	21	83
	<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	<i>1.656</i>	<i>95</i>	<i>1.751</i>
	Overige	1.656	95	1.751
	<i>Bijdrage aan medeoverheden</i>	<i>140.607</i>	<i>1.420</i>	<i>142.027</i>
	Overige	140.607	1.420	142.027
	<i>Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken</i>	<i>264</i>	<i>0</i>	<i>264</i>
	Overige	264	0	264
Ontvangsten		2.515	0	2.515

Budgettaire gevolgen van beleid

Toelichting Verplichtingen

Het verplichtingenbudget wordt in totaal met € 13,1 miljoen verhoogd. Voor het toekennen van de SPUK voor randvoorwaardelijk functie binnen de jeugdhulp voor 2027 wordt € 28 miljoen aan verplichtingenruimte naar voren gehaald.

Daarnaast is in het kader van het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming € 18 miljoen overgeboekt naar het Gemeentefonds om de in de proeftuinen ontwikkelde werkwijze in alle regio's te bestendigen en te verbreden (zie toelichting jeugdbeleid). Verder volgt de verplichtingenstand grotendeels de bijbehorende verlaging van de uitgavenbudgetten.

Uitgaven 30. Effectief en efficiënt werkend jeugdstelsel

Subsidies

In totaal wordt het budget voor subsidies met € 16,5 miljoen verlaagd.

Kennis en informatiebeleid

In het kader van Kwaliteit blijvend leren (KBL) is € 9,2 miljoen overgeboekt vanuit het hoofdbudget jeugdbeleid naar de subsidie Kennis en Informatiebeleid. KBL is een netwerkorganisatie waarin betrokkenen uit de jeugdhulp samenwerken aan het duurzaam verhogen van de kwaliteit van de jeugdhulp.

Tezamen met een aantal kleinere mutaties wordt het budget op Kennis en informatiebeleid verhoogd met € 10,2 miljoen.

Jeugdbeleid

Het verbeteren van de kind- en gezinsbescherming vraagt een fundamentele wijziging in cultuur, werkwijze en structuur, zoals ontwikkeld in het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming. Voor het bestendigen en verbreden van de in de proeftuinen ontwikkelde werkwijze in alle regio's is tijdelijk extra budget beschikbaar gesteld. Hiervoor is voor 2026 € 18 miljoen en voor 2027 € 17 miljoen overgeboekt naar het Gemeentefonds. De middelen worden, net als de eerdere POK-middelen voor het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming, op basis van het objectief verdeelmodel middels de decentralisatie uitkering vrouwenopvang (DUVO) verdeeld over de 35 centrumgemeenten Vrouwenopvang.

Daarnaast is in het kader van Kwaliteit Blijvend Leren € 9,2 miljoen overgeboekt naar de subsidie Kennis en Informatiebeleid.

Tezamen met een aantal kleinere mutaties wordt het budget op Jeugdbeleid verlaagd met € 28,1 miljoen.

3.6 Artikel 6 Sport en bewegen

Tabel 9 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 6 Sport en bewegen (bedragen x € 1.000)

Art.	Verplichtingen	Stand eerste suppletoire begroting (incl. amendementen en NvW) (1)	Mutaties suppletoire begroting september (2)	Stand suppletoire begroting september (3) = (1) + (2)
	Uitgaven	383.151	7.381	390.532
6.40	Sport verenigt Nederland	406.751	7.381	414.132
	<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>184.416</i>	<i>3.746</i>	<i>188.162</i>
	Sportakkoord	122.747	2.646	125.393
	Duurzame en toegankelijke sportaccommodaties	49.022	604	49.626
	Kennis en innovatie	12.647	496	13.143
	<i>Opdrachten</i>	<i>1.905</i>	<i>185</i>	<i>2.090</i>
	Sportakkoord	1.556	43	1.599
	Kennis en innovatie	349	142	491
	<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	<i>4.870</i>	<i>120</i>	<i>4.990</i>
	Dopingautoriteit	4.870	120	4.990
	<i>Bijdrage aan medeoverheden</i>	<i>214.987</i>	<i>3.330</i>	<i>218.317</i>
	Duurzame en toegankelijke sportaccommodaties	214.987	3.330	218.317
	<i>Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties</i>	<i>500</i>	<i>0</i>	<i>500</i>
	Dopingbestrijding	500	0	500
	<i>Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken</i>	<i>73</i>	<i>0</i>	<i>73</i>
	Sportakkoord	73	0	73

	Stand eerste suppletoire begroting (incl. amendementen en NvW) (1)	Mutaties suppletoire begroting september (2)	Stand suppletoire begroting september (3) = (1) + (2)
Ontvangsten	48.168	0	48.168

Budgettaire gevolgen van beleid

Toelichting Verplichtingen

Het verplichtingenbudget op artikel 6 wordt in totaal met € 7,4 miljoen verhoogd. Deze wijzigingen staan gelijk met wijzigingen in het kasbudget.

Het betreft hierbij voornamelijk de toevoeging van de loon- en prijsbijstelling, circa € 10 miljoen, aan dit beleidsartikel. Wegens de uitvoering van diverse beleidsprogramma's zoals de doorontwikkeling van sport en beweeginterventies, gezonde sportevenementen, een bijdrage aan Erasmus+, de alliantie Gelijke Spelen en een bijdrage in de uitvoeringskosten van de subsidieregelingen wordt het budget verlaagd met € 1,7 miljoen.

Uitgaven 40. Sport verenigt Nederland

Het totale uitgavenbudget op artikel 6 wordt met € 7,4 miljoen verhoogd en hangt samen met de verhoging van het verplichtingenbudget.

3.7 Artikel 7 Oorlogsgetroffenen en Herinnering Wereldoorlog II

Tabel 10 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 7 Oorlogsgetroffenen en Herinnering Wereldoorlog II (bedragen x € 1.000)

	Stand eerste suppletoire begroting (incl. amendementen en NvW) (1)	Mutaties suppletoire begroting september (2)	Stand suppletoire begroting september (3) = (1) + (2)
Art. Verplichtingen	189.682	193.440	383.122
Uitgaven	207.788	8.415	216.203
7.10 De zorg- en dienstverlening aan verzetsdeeln. en oorlogsgetroffenen WOII en de herinnering aan WOII	38.905	1.813	40.718
<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>38.160</i>	<i>2.124</i>	<i>40.284</i>
Nationaal Comité	7.454	774	8.228
Nationale herinneringscentra	12.562	- 4.371	8.191
Herinnering Indisch Molukse Doelgroep	3.330	- 2.024	1.306
Zorg- en dienstverlening	7.195	- 530	6.665
Overige	7.619	8.275	15.894
<i>Bekostiging</i>	<i>400</i>	<i>- 200</i>	<i>200</i>
Overige	400	- 200	200
<i>Opdrachten</i>	<i>119</i>	<i>16</i>	<i>135</i>
Overige	119	16	135
<i>Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties</i>	<i>226</i>	<i>- 127</i>	<i>99</i>
Overige	226	- 127	99
7.20 Pensioenen en uitkeringen voor verzetsdeeln. en oorlogsgetroffenen WOII	168.883	6.602	175.485

	Stand eerste suppletoire begroting (incl. amendementen en NvW) (1)	Mutaties suppletoire begroting september (2)	Stand suppletoire begroting september (3) = (1) + (2)
<i>Inkomensoverdrachten</i>	158.674	6.340	165.014
Wetten/regelingen verzetsdeelnemers/oorlogsgetroffenen	158.674	6.340	165.014
<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	10.209	262	10.471
Sociale Verzekeringsbank	9.794	250	10.044
Pensioen- en Uitkeringsraad	415	12	427
Ontvangsten	3.339	0	3.339

Budgettaire gevolgen van beleid

Toelichting Verplichtingen

In totaal wordt het verplichtingenbudget met € 193,4 miljoen opgehoogd.

Voor het aangaan van de instellingssubsidie voor de SVB wordt er € 138 miljoen aan verplichtingenruimte vanuit 2027 naar 2026 geschoven. Ook wordt er voor € 8,1 miljoen aan loonbijstelling toegekend, met name voor de uitkeringen aan verzetsdeelnemers en oorlogsgetroffenen (€ 6,3 miljoen).

Als laatste wordt voor het aangaan van de verplichting rondom de renovatie van het Nationaal Monument Westerbork verplichtingenbudget van 2027 naar 2026 geschoven (€ 12 miljoen).

Uitgaven

10. De zorg- en dienstverlening aan verzetsdeeln. en oorlogsgetroffenen WOII en de herinnering aan WOII

Subsidies

Overige

Er wordt € 7,1 miljoen herschikt binnen het instrument subsidies zodat de budgetten beter aansluiten op de voornemens. Tezamen met een aantal kleinere mutaties wordt het budget met € 8,3 miljoen verhoogd.

20. Pensioenen en uitkeringen voor verzetsdeeln. en oorlogsgetroffenen WOII

Inkomensoverdrachten

Wetten/regelingen verzetsdeelnemers/oorlogsgetroffenen

Het uitgavenbudget voor de pensioenen en uitkeringen voor verzetsleden en oorlogsgetroffenen WOII wordt met € 6,3 miljoen verhoogd. Dit wordt geheel gevormd door de loonbijstelling.

3.8 Artikel 8 Tegemoetkomingen en Rijksbijdragen

Tabel 11 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 8 Tegemoetkomingen en Rijksbijdragen (bedragen x € 1.000)			
Art.		Stand eerste suppletoire begroting (incl. amendementen en NvW) (1)	Stand suppletoire begroting september (3) = (1) + (2)
	Verplichtingen	33.830.749	– 1.365.100
	Uitgaven	32.123.649	– 580.500
8.10	Tegemoetkoming specifieke kosten	7.324.849	149.600
	<i>Inkomensoverdrachten</i>	<i>7.324.849</i>	<i>149.600</i>
	Zorgtoeslag	7.236.900	149.600
	Tegemoetkoming specifieke kosten	87.949	0
8.40	Rijksbijdragen	24.798.800	– 730.100
	<i>Bekostiging</i>	<i>24.798.800</i>	<i>– 730.100</i>
	Rijksbijdrage Zorgverzekeringsfonds 18-	3.449.400	0
	Rijksbijdrage in de kosten van kortingen (BIKK)	6.299.400	– 30.100
	Bijdrage Wlz	15.050.000	– 700.000
	Ontvangsten	660.500	– 51.100

Budgettaire gevolgen van beleid

Toelichting Verplichtingen

De verplichtingen hebben grotendeels betrekking op de rijksbijdragen die worden betaald in 2027. De betalingsverplichting hiervoor wordt eind 2026 aangegaan. Het verplichtingenbedrag op artikel 8 is daarom hoger dan de uitgaven in 2026. Het verschil is in lijn met de stijging van de rijksbijdragen in 2027.

Uitgaven 10. Tegemoetkoming specifieke kosten

Inkomensoverdrachten

Zorgtoeslag

Op basis van de actuele raming van het Centraal Planbureau is de raming van de uitgaven Zorgtoeslag geactualiseerd. Hierdoor wordt het budget met € 149,6 miljoen verhoogd in 2026. De totale geraamde uitgaven voor de Zorgtoeslag komt daarmee uit € 7,4 miljard.

40. Rijksbijdragen

Bekostiging

Rijksbijdrage in de kosten van kortingen (BIKK)

Op basis van de actuele raming van het Centraal Planbureau van de omvang van de heffingskortingen wordt het budget in 2026 met € 30,1 miljoen verlaagd. De totale geraamde uitgaven voor de BIKK komen uit op € 6,3 miljard.

Bijdrage Wlz

De bijdrage Wlz dient ertoe om te voorkomen dat er in het Fonds langdurige zorg een tekort ontstaat. Op basis van de actuele ramingen van de inkomsten en uitgaven van het fonds is de verwachting dat een lagere bijdrage Wlz nodig is om een tekort te vermijden. Daarom wordt het budget in 2026 met € 700 miljoen verlaagd. Daarmee komen de totaal geraamde uitgaven voor de bijdrage Wlz uit op € 14,4 miljard.

Ontvangsten

Voor 2026 worden er € 51,1 miljoen minder terugontvangsten verwacht voor de zorgtoeslag naar aanleiding van de actuele raming van het CPB.

4 Niet-beleidsartikelen

4.1 Artikel 9 Algemeen

Tabel 12 Algemeen (Bedragen x € 1.000)			
Art.	Verplichtingen	Stand eerste suppletoire begroting (incl. amendementen en NvW) (1)	Stand suppletoire begroting september (3) = (1) + (2)
		58.020	878
	Uitgaven	65.274	– 6.806
9.10	Internationale samenwerking	16.936	125
	<i>Opdrachten</i>	0	85
	<i>Overige</i>	0	85
	<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	1.660	312
	<i>Overige</i>	1.660	312
	<i>Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties</i>	15.276	– 272
	World Health Organization	2.668	0
	EMA	3.997	– 60
	Overige	8.611	– 212
9.30	Eigenaarsbijdrage	43.338	– 6.931
	<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	43.338	– 6.931
	Eigenaarsbijdrage RIVM	43.338	– 6.931
9.40	Begrotingsreserve achterborg WFZ-garanties	5.000	0
	<i>Garanties</i>	5.000	0
	<i>Overige</i>	5.000	0
	Ontvangsten	0	0

Budgettaire gevolgen van beleid

Toelichting

Uitgaven

30. Eigenaarsbijdrage

Bijdrage aan agentschappen

Eigenaarsbijdrage RIVM

De verhuizing van het RIVM vond enkele maanden later plaats dan gepland, waardoor de gereserveerde kosten voor de dubbele huisvestingslasten deels niet tot besteding zijn gekomen. Hiervoor wordt € 7,3 miljoen van 2026 naar 2027 doorgeschoven.

Tezamen met enkele kleinere mutaties wordt het budget in 2026 verlaagd met € 6,9 miljoen.

4.2 Artikel 10 Apparaat Kerndepartement

Tabel 13 Apparaatsuitgaven Kerndepartement (Bedragen x € 1.000)			
Art.	Verplichtingen	Stand eerste suppletoire begroting (incl. amendementen en NvW) (1)	Stand suppletoire begroting september (3) = (1) + (2)
		634.340	1.584
			635.924
	Uitgaven	636.635	1.584
			638.219
10.30	Kerndepartement	456.817	1.448
	<i>Personele uitgaven</i>	<i>364.288</i>	<i>3.738</i>
	Eigen personeel	266.655	10.862
	Eigen personeel	2.511	23
	Externe inhuur	88.009	– 6.647
	Inhuur deskundigen	2.306	1.662
	Overige	4.807	– 2.162
	<i>Materiële uitgaven</i>	<i>92.529</i>	<i>– 2.290</i>
	ICT	11.823	– 2.018
	Bijdrage SSO's	70.847	– 1.173
	Overige	9.859	901
10.40	Inspecties	134.260	– 157
	<i>Personele uitgaven</i>	<i>110.079</i>	<i>581</i>
	Eigen personeel	105.696	581
	Externe inhuur	4.083	0
	Overige	300	0
	<i>Materiële uitgaven</i>	<i>24.181</i>	<i>– 738</i>
	ICT	16.238	– 1.142
	Bijdrage SSO's	3.910	0
	Overige	4.033	404
10.50	SCP en Raden	45.558	293
	<i>Personele uitgaven</i>	<i>36.881</i>	<i>211</i>
	Eigen personeel	32.755	211
	Externe inhuur	4.126	0
	<i>Materiële uitgaven</i>	<i>8.677</i>	<i>82</i>
	ICT	1.652	0
	Bijdrage SSO's	1.031	0
	Overige	5.994	82
	Ontvangsten	9.199	3.270
			12.469

Budgettaire gevolgen van beleid

Toelichting Uitgaven 30. Kerndepartement

Personele uitgaven

Eigen personeel

Het budget voor personele uitgaven binnen het kerndepartement wordt opgehoogd met € 10,9 miljoen. Een aanzienlijk gedeelte hiervan betreft overboekingen vanaf andere begrotingen (vanuit OCW) van circa € 2,9 miljoen, daarnaast wordt een deel verklaard door de toekenning van loonbijstelling van circa € 2,5 miljoen.

Externe inhuur

Voor een aantal trajecten binnen gegevensuitwisseling wordt op externe inhuur voor € 6,6 miljoen doorgeschoven van 2026 naar 2028 en 2029.

4.3 Artikel 11 Nog onverdeeld

Tabel 14 Nog onderdeeld (Bedragen x € 1.000)				
		Stand eerste suppletoire begroting (incl. amendementen en NvW) (1)	Mutaties suppletoire begroting september (2)	Stand suppletoire begroting september (3) = (1) + (2)
Art.	Verplichtingen	168.087	– 167.766	321
	Uitgaven	168.087	– 166.260	1.827
11.4	Nog onverdeeld	168.087	– 166.260	1.827
	Nog te verdelen	168.087	– 166.260	1.827
	Loonbijstelling	119.840	– 119.840	0
	Prijsbijstelling	48.241	– 48.241	0
	Overige	6	1.821	1.827
	Ontvangsten	0	0	0

Budgettaire gevolgen van beleid

Toelichting Uitgaven

Nog te verdelen

Loonbijstelling

Deze mutatie betreft de doorverdeling van de loonbijstelling tranche 2026 naar de desbetreffende beleidsartikelen.

Prijsbijstelling

Deze mutatie betreft de doorverdeling van de prijsbijstelling tranche 2026 naar de desbetreffende beleidsartikelen.

5 Premiegefinancierde zorguitgaven (PZ)

5.1 Budgettaire gevolgen van beleid

Zorgverzekeringswet

Tabel 15 Zorgverzekeringswet (Bedragen x € 1.000)			
	Stand eerste suppletoire begroting (incl. amendementen en NvW) (1)	Mutaties suppletoire begroting september (2)	Stand suppletoire begroting september (3) = (1) + (2)
Uitgaven	69.203.713	224.773	69.428.486
Eerstelijnszorg	9.424.773	15.198	9.439.971
Huisartsenzorg	4.987.021	– 9.052	4.977.969
Multidisciplinaire zorgverlening	1.051.075	– 9.014	1.042.061
Tandheelkundige zorg	1.071.202	– 23.394	1.047.808
Paramedische zorg	1.266.906	45.307	1.312.213
Verloskundige zorg	344.950	7.115	352.065
Kraamzorg	445.936	6.173	452.109
Zorg voor zintuiglijk gehandicapten	257.683	– 1.937	255.746
Tweedelijnszorg	36.989.185	170.234	37.159.419

	Stand eerste suppletoire begroting (incl. amendementen en NvW) (1)	Mutaties suppletoire begroting september (2)	Stand suppletoire begroting september (3) = (1) + (2)
Medisch-specialistische zorg	33.144.879	122.116	33.266.995
Geriatrische revalidatiezorg	1.119.905	– 17.389	1.102.516
Eerstelijnsverblijf	477.155	10.048	487.203
Beschikbaarheidsbijdrage academische zorg	1.117.397	0	1.117.397
Beschikbaarheidsbijdragen curatieve zorg	260.482	– 200	260.282
Overig curatieve zorg	869.367	55.659	925.026
Geneeskundige geestelijke gezondheidszorg	6.102.844	238.759	6.341.603
Apotheekzorg en hulpmiddelen	8.562.328	60.463	8.622.791
Apotheekzorg	6.344.374	28.118	6.372.492
Hulpmiddelen	2.217.954	32.345	2.250.299
Wijkverpleging	3.561.956	– 336.332	3.225.624
Ziekenvervoer	1.201.552	– 17.959	1.183.593
Ambulancevervoer	1.077.743	– 7.633	1.070.110
Overige ziekenvervoer	123.809	– 10.326	113.483
Opleidingen	2.023.337	29.000	2.052.337
Buitenland	1.100.384	48.075	1.148.459
Grensoverschrijdende zorg	627.766	– 20.307	607.459
Internationale verdragen	472.618	68.382	541.000
Transformatiemiddelen IZA	234.589	19.935	254.524
Nominaal en onverdeeld	2.765	– 2.600	165
Ontvangsten eigen risico	3.442.669	0	3.442.669

Tandheelkundige zorg

De uitgavenraming voor de tandheelkundige zorg is met € 23,4 miljoen verlaagd op basis van recente informatie van het Zorginstituut.

Paramedische zorg

De uitgavenraming voor de paramedische zorg is met € 45,3 miljoen verhoogd op basis van recente informatie van het Zorginstituut.

Medisch-specialistische zorg

De uitgavenraming voor de medisch-specialistische zorg is met € 122,1 miljoen verhoogd op basis van recente informatie van het Zorginstituut.

Geriatrische revalidatiezorg

De uitgavenraming voor de geriatrische revalidatiezorg is met € 17,4 miljoen verlaagd op basis van recente informatie van het Zorginstituut.

Eerstelijnsverblijf

De uitgavenraming voor eerstelijnsverblijf is met € 10,0 miljoen verlaagd op basis van recente informatie van het Zorginstituut.

Overig curatieve zorg

De uitgavenraming voor de overig curatieve zorg is met € 55,7 miljoen verhoogd op basis van recente informatie van het Zorginstituut.

Geneeskundige geestelijke gezondheidszorg

De uitgavenraming voor de geneeskundige geestelijke gezondheidszorg is met € 238,8 miljoen verhoogd op basis van recente informatie van het Zorginstituut.

Apotheekzorg

De uitgavenraming voor de apotheekzorg is met € 28,1 miljoen verhoogd op basis van recente informatie van het Zorginstituut.

Hulpmiddelen

De uitgavenraming voor hulpmiddelen is met € 32,3 miljoen verhoogd op basis van recente informatie van het Zorginstituut.

Wijkverpleging

De uitgavenraming voor de wijkverpleging is met € 336,3 miljoen verlaagd op basis van recente informatie van het Zorginstituut.

Overige ziekenvervoer

De uitgavenraming voor het overige ziekenvervoer is met € 10,3 miljoen verhoogd op basis van recente informatie van het Zorginstituut.

Opleidingen

De uitgavenraming voor de medische vervolgoopleidingen is met € 19 miljoen verlaagd op basis van recente informatie van de NZa. Daarnaast wordt voor € 48 miljoen een correctie doorgevoerd omdat bij de eerste suppletore wet per abuis een verkeerde reeks is geboekt.

Grensoverschrijdende zorg

De uitgavenraming voor de grensoverschrijdende zorg is met € 20,3 miljoen verlaagd op basis van recente informatie van het Zorginstituut.

Internationale verdragen

De uitgavenraming voor de Internationale verdragen is met € 68,4 miljoen verhoogd op basis van recente informatie van het CAK.

Transformatiemiddelen IZA

De uitgavenraming voor de transformatiemiddelen IZA is met € 19,9 miljoen verhoogd op basis van recente informatie van Zorgverzekeraars Nederland.

Wet langdurige zorg

Tabel 16 Wet Langdurige zorg (Bedragen x € 1.000)

	Stand eerste suppletore begroting (incl. amendementen en NvW) (1)	Mutaties suppletore begroting september (2)	Stand suppletore begroting september (3) = (1) + (2)
Uitgaven	41.218.180	- 10.659	41.207.521
Zorg in Natura	36.029.909	29.833	36.059.742
Ouderenzorg	21.016.993	17.403	21.034.396
Gehandicaptenzorg	12.436.304	10.297	12.446.601
Langdurige geestelijke gezondheidszorg	2.576.612	2.133	2.578.745
Persoonsgebonden budgetten	3.951.596	0	3.951.596
Ouderenzorg	923.058	0	923.058
Gehandicaptenzorg	2.666.672	0	2.666.672
Langdurige geestelijke gezondheidszorg	361.866	0	361.866
Overige Wlz-uitgaven	1.226.014	- 29.831	1.196.183
Beheerskosten	455.593	0	455.593
Uitgaven buiten contracteerruimte	770.421	- 29.831	740.590
Nominaal en onverdeeld	10.661	- 10.661	0

	Stand eerste suppletoire begroting (incl. amendementen en NvW) (1)	Mutaties suppletoire begroting september (2)	Stand suppletoire begroting september (3) = (1) + (2)
Ontvangsten eigen bijdragen	2.781.800	- 5.100	2.776.700

Zorg in Natura

Ouderenzorg

De raming van de uitgaven op grond van de Wet langdurige zorg (Wlz) binnen het Wlz-kader is geactualiseerd op basis van de julibrief van de NZa. De uitgaven voor de ouderenzorg vallen thans € 17,4 miljoen hoger uit dan de stand bij de eerste suppletoire begroting 2026 op basis van de februaribrief van de NZa.

Gehandicaptenzorg

De raming van de uitgaven op grond van de Wet langdurige zorg (Wlz) binnen het Wlz-kader is geactualiseerd op basis van de julibrief van de NZa. De uitgaven voor de gehandicaptenzorg vallen thans € 10,3 miljoen hoger uit dan de stand bij de eerste suppletoire begroting 2026 op basis van de februaribrief van de NZa.

Langdurige geestelijke gezondheidszorg

De raming van de uitgaven op grond van de Wet langdurige zorg (Wlz) binnen het Wlz-kader is geactualiseerd op basis van de julibrief van de NZa. De uitgaven voor de langdurige geestelijke gezondheidszorg vallen thans € 2,1 miljoen hoger uit dan de stand bij de eerste suppletoire begroting 2026 op basis van de februaribrief van de NZa.

Uitgaven buiten contracteerruimte

De geraamde uitgaven voor onderdelen van de Wlz die buiten het vastgestelde kader vallen, zijn geactualiseerd op basis van gegevens van het Zorginstituut en vallen € 29,8 miljoen lager uit dan verwacht (voornamelijk hulpmiddelen).

Nominaal en onverdeeld

Op de VWS-begroting staat nog resterende incidentele ruimte vanuit volume plak beschermd wonen 2026 in het jaar 2026 (€ -7,3 miljoen). Deze middelen worden doorgeschoven naar 2027 en ingezet voor budgettaire problematiek in de VWS-begroting. Daarnaast is er een incidentele vrijval van € -3,4 miljoen omdat middelen voor scheiden wonen en zorg niet nodig zijn in 2026.